



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant**

**Segneri, Paolo**

**Dilingæ, 1699**

XVIII. Estote misericordes, sicut & Pater vester misericors est. Luc. 6. v.  
36.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

ceret : ille Dominus, qui ut DEUS mihi manifestat, quanto dignus esset amore, *mollivi cor meum* : eodem tempore tanquam omnipotens, qui mihi manifestat, quantum punire me possit ; *conturbavit me*. non movit, non compunxit ; sed solum conturba-

vit. Job. 23. v. 17. & ita demerere clude ; *cor durum male habet* ; *novissimo* potius quam in vita ; si malè habet in vita, hoc non scit. in morte non habeduntur malè, sed & cognosceret, necesse est dum inveniet id reparandi.

## XVIII.

*Estote misericordes, sicut & Pater vester misericors est.* Luc. 6.

1. **C**onsidera, cum dicitur : *Estote misericordes, sicut & Pater vester misericors est*, particulam *sicut* non præcipere æqualitatem, sed similitudinem : quis enim est, qui æquare unquam possit misericordiam DEI, quæ virtus præ ceteris adeo illum æstimabilem facit? Non parùm erit similitudinè confectari. & hoc est, ad quod præfenti sermone te Christus invitavit. Ita est : non ait : *Miseremini, sicut & Pater vester miseretur*. sed *estote misericordes &c.* ut non solum ad actum, sed ad habitum aspiret, qui omnem perfectionem continet. Cura quamvis hatum perfectionum pro vitibus intelligere, ut saltem parte aliquâ imiteris, uti facit, qui opera præstantissimi alicujus in mundo. artificis ad perfectum suum delineare satagit.

2. Considera Misericordiam esse voluntatem succurrendi alienis miseris, easque sublevandi. Voluntas ista ex duplici capite proficisci potest. ex charitate, & commiseratione. cum à charitate nascitur, multò perfectior est, quam cum nascitur à commiseratione,

quippe charitas virtutis miseratio non est virtus, sed tenentitudinis naturalis, quæ ad inclinatum aliquando etiam de alieno malo. In DEO Misericordia è charitate manat, quæ puro amore, qui ipsum movet, frans sublevandas miserias, non è commiseratione, quæ illi tantum imponat. *Miserere*, *oro*. Exod. 33. v. 19. non est illiusmodi affectuum : cum illius debilitatem denotent, ut cum sunt ad suppleendum defectum, qui habet veram charitatem, non est commiseratione, sed succurrendum aliorum miseris. solum necesse est, ita ad audientiam ad conspectum moveri. *Estote misericordes, sicut & Pater vester misericors est.* Requiritur, ut succurrendum miseris non simplici miserantis affectu, sed charitativè, quò majus sit meritum actionis.

1. Considera sicut commiseratio, qui male habet, sed longe amplius, qui contra voluntatem suam male habet. nam his, qui ultro se conieciunt in malum, dicere potius solemus, vestra culpa hæc acciderunt. *Quis miserabitur omnibus, qui appropriant bestiis?* Eccl. 12. v. 13. Non sic DEUS. horum quoque miseretur, qui sibi accersunt malum, & ideo miseretur etiam peccatorum. imò his potius iuvandis quam alijs intentus est. quia inter miseros isti plane sunt miserissimi, qui malum suum amant, etsi nos miseros putemus, qui contra voluntatem incurunt malum. atque hoc quoque est, quod à te peritur, cum dicitur: *Estote misericordes, sicut & Pater vester misericors est.* ut commiseratione etiam illorum movearis, qui digni potius reprehensione forent.

5. Considera commiserationem istam magis quoque inclinare ad dolendum de malo amicorum, quam inimicorum. imò de malo inimicorum non solum nullo modo dolemus, sed etiam delectamur. DEUS etiam inimicorum miseretur. nec miseretur tantum super terram, ubi ipse quodammodo ab indignatione rerum omnium creaturarum defendit tor hostes suos, qui ipsum actu offendunt, ijs providet, eos pascit, sed vel in ipso miseretur inferno, ubi licet amet illorum pœnas tanquam iustissimus, nihilominus, ut misericors merito minores infligit, quamvis infligat adeo acerbis. atque hoc est, quod pariter à te exigitur, cum dicitur: *Estote misericordes, sicut & Pater vester misericors est.*

2. Considera sicut commiseratio, cum præcedit voluntatem succurrendi, non est virtus, sed effectus naturalis, qui ad virtutem stimulat, ita cum sequitur, virtus est gratuita, quia sponte suscepta, ad succurrendum maiore plenitudine charitatis. Dixi maiore plenitudine, ut advertas hominem in hoc actu non solum velle benigne sublevare alienas miserias, sed de iisdem dolere, hoc est, ferre in se ipso ut proprias. *Quis est miratur, & ego non infirmor?* 1. Cor. 11. Inne grandis est excelsus, quo usque est DEUS, dum non contentus charitate sua pura adeo immensa, adeo immensa, induere etiam voluit viscera misericordie assumendo naturam humanam, quod erat plus facere, quam necesse erat, ut plene nobis succurreret, atque hoc pariter est, ad quod te hortatur, cum dicit: *Estote misericordes, sicut & Pater vester misericors est.* ut ad subveniendum alijs charitas impellat, porro cures etiam charitati compingere hunc affectum miserantis ferendo in te ipso alienas miserias tanquam proprias. *Induite vos ergo sicut electi DEI viscera misericordie.* Col. 3. v. 12. Ecce quanti DEUS facit hunc actum. Scribi de se passus est, quasi prius, ut sic dicam, non fuisset misericors: *Debit per omnia fratribus similari, ut Misericors fieret.* Heb. 2. v. 17.

3. Considera, quomodo magna ista commiseratio, quamvis jam per virtutem electa à nobis, sine dubio inclinaret ad subveniendum cuicumque,

est. ut scias miserari mala non amicorum duntaxat, sed & inimicorum, promptus ad succurrendum non istorum tantum, sed illorum quoque necessitatibus, hoc enim exemplum dat tibi DEUS, qui pluit super iustos & iniustos.

6. Considera, quomodo hæc ipsa commiseratio inter amicos magis inclinatur ad dolendum de malis illorum, qui nos propius attingunt sive parentela, sive patriâ, sive alio quovis modo, quam eorum, qui sunt prorsus extranei. Tollam ergo panes meos, & dabo viris, qui nescio unde sint? Non ita in DEO contingit. ille respectu sui nec proximum habet, cum omnes ab eo distent eodem modo, hoc est, infinite. & tamen supra omnes effundit propriam misericordiam, etiam in tanta vastitate distantia. Congregabo eos ab extremis terra, inter quos erunt cæcus & claudus &c. & in misericordiâ reducam eos. Jer. 31. v. 8. Et hoc quoque est, quod tibi præcipitur, cum dicitur: *Estote misericordes, sicut & Pater vester misericors est.* ne restringas misericordiam tuam ad eos solos, qui te contingunt, uti lacus suis limitibus conclusus, sed in omnes cum proportione diffundas etiam remotos instar fluminum, quæ non pariuntur se arctari ad eam tantum regionem irrigandam, in qua primò scaturiunt.

7. Considera eum, qui in magna felicitate degit, dives, potens, fortunatus, robustus, plerumque parùm esse ad miserationem propensum, nam in eo statim non apprehendit hæc mala, quæ

facile accidere ipsi possunt. non potest metuere quidquam summè est felix, imò omnis felicitatis, & tamen magis miseratur quam qui sunt subiecti omni miserie unde multâ cum emphasi dicit Christus: *Estote misericordes sicut & Pater vester misericors est.* non sicut Pater sed sicut & Pater, quod pro magis additur, in tanta felicitate tantam miseratio. & illud pariter intempera tibi, ut non solum doleas de trahat terius, quæ ipse in te experienter quoque, quæ non sentis. *Christus rem quasi Rex, circumstante erat tamen mærentium consolebat*

29.

8. Considera, quomodo ex omni virtutibus Divinis, quarum tantus numerus, nulla tibi in Evangelio latim imitanda proponatur, nisi misericordia, quia nulla facit similes DEO. Misericordia in DEO est virtus non quoad substantiam, enim in eo omnes virtutes paræ & summæ sed in suis effectibus, enim virtus efficere in DEO quod Misericordia potuit. nam in DEO plex charitas, si bonitas, si benignitas si liberalitas obtinuerunt, ut cordis humanum genus, & ad statum Gratiæ extolleret, Misericordia est ut illud proprio sanguine recuperaret secundum Misericordiam suam nos fecit. Tit. 3. & ideo Misericordiam hominem similem facit DEO quam ceteræ virtutes, quia facit similem ex ea parte, quæ in DEO resplendet. quænam est misericordia

admiranti similiorilla certe, quæ quod  
 lacrimis proximè accedit. Ita eorum,  
 qui DEUM imitari satagunt, nemo illi  
 est similior, quam qui in ulu Misericordie  
 eum maximè lætantur. Verum  
 Misericordiam non esse absolurè  
 in homine maximam virtutem, uti est  
 in DEO, quia DEUS non habet super  
 iorem se, unde restat illi tantum bene  
 dicere subiectis: *effundere fluentia su  
 per aridam.* If. 44. v. 3. at homo supra  
 se habet DEUM, & infra se calamito  
 sis: ideo primum est in homine con  
 tingere se Deo per charitatem, deinde  
 Misericordiam calamitosi. *Indu  
 ita vos sicut electi DEI viscera Misericordie  
 vestre.* Super omnia autem hæc cha  
 ritatem habete. Dubitari ergo non po  
 test etiam in homine misericordiam  
 esse maximam virtutum, quæ cum  
 eam proximo conjungunt. Est maxi  
 ma quoad substantiam, quia species est  
 charitatis ab omni quæstu suo vel com  
 modoremotâ, ut quæ in miseros exer  
 cetur. & est maxima in suis effectibus,  
 quia nulla alia virtus campum aperit  
 exercendi actus tam nobiles, uti facit  
 Misericordia, quia Misericordia ad om  
 nes se extendit etiam indignos, etiam  
 ingratos, & ideo non parèe exercere  
 potest. quæ cum ita sint, mirum esse  
 non debet, eam præ omnibus à Domi  
 no imitari, dum ait: *Estote miseri  
 cordes, sicut & Pater vester misericors  
 est.* & tu non sentis ad ejus amorem  
 eam te accendit? ita est, degener es  
 filius tanti Patris, non dissimilis tau  
 ram. & tamen hic Christus ajebat:  
*Pater & Pater vester misericors est, non*

dixit *meus*, ut perinde dicere poterat,  
 sed dixit *vester*, ut refricaret memoriã  
 obligationis, quæ te stringit, ejus simi  
 litudinem contectandi.

9. Considera denique, ut Christus  
 voluerit hoc loco DEUM Patris no  
 mine compellare, quia qui verus est  
 Pater, perfectam in se continet Ideam  
 illius Misericordie, cujus prærogati  
 vas hoc loco perstrinximus. Qui verus  
 est Pater, necesse non habet institui à  
 natura visceribus admodum teneris,  
 quibus propriorum misereatur filio  
 rum; solus amor paternus abunde suf  
 ficit. & tamen isto non contentus, quo  
 ties vult, induere potest viscera miseri  
 cordie, optimè affecta. potest misere  
 ri, etiam cum sibi ipsis creantur malum  
 suis excessibus, potest excusare, sup  
 portare, imò amare etiam non amatus,  
 atque oblitus sui quærere in locis re  
 motissimis à se profugos. non est ipsi  
 opus experiri mala illorum, vel ea ti  
 mere, ut misereatur majore sensu, imò  
 vel propriã se felicitate spoliaret ali  
 quando, ut eam ipsis indulgeret, haud  
 aliam ob causam, nisi quia est pater.  
 Ecce igitur quare voluerit Christus  
 in memorate nomen Patris, cum DEUM  
 misericordem dixit, ut uno hoc nomi  
 ne quasi synopsi concluderet omnes  
 eas dotes, quæ sunt propria perfectæ  
 Misericordie. *Quomodo misereatur  
 Pater filiorum, misertus est Dominus ti  
 mentibus se.* Pl. 102. v. 13. Tu, si forte  
 contigit aliis præesse, memineris hunc  
 esse brevem modum perfectè miseri  
 cordiam exercendi in subditos, in om  
 nibus ut Patrem te gere.